

Ellen købte familiefirmaet tilbage

Bogensehesten vækker genkendelse blandt mange danskere. Og faktisk var der en af slagsen blandt de gaver, prinsesse Marie i sommer fik med sig hjem fra et besøg på Fyn, så Ellen kan nu bryste sig af at være hofleverandør

Omsider er fars heste og engle vendt hjem

Ellen Højholm mistede begge sine forældre alt for tidligt. Men de efterlod sig et fint, lille stykke dansk kultur i form af faderens charmerende trælegetøj. Livet igennem har Ellen drømt om at købe sin fars livsværk tilbage. Og i år fik hun chancen

■ Naturligvis har Ellen Højholm minder om sin far, Per, der døde, da hun var seks år gammel. Men minderne er tæt knyttet sammen med de ting, han skabte, og som allerede, da lille Ellen kom til verden som den yngste af fire søskende, var en kæmpesucces. Særligt genkalder hun sig talrige hyggestunder i familiens skød – ikke mindst op mod jul – hvor faderens engle og krybbespilsfigurer prydede husets stuer. Og hvor stoltheden over hans livsværk altid var nærværende som en varm undertone, der fuldendte den gode stemning.

På den baggrund er det ikke svært at forstå, at den nu 42-åri-

ge Ellen ikke tøvede med at købe farmands gamle firma tilbage, da hun i foråret fik chancen. Og når hun begynder at fortælle, står det hurtigt klart, at det fine legetøj af træ gemmer på en spændende familiehistorie:

– I 1956 var min far medicinstuderende, og min mor læste til sygeplejerske. Men min morfar kom også til at spille en rolle: Han var på revalidering og lavede kosteskafter, og på hans maskine blev fars første figurer drejet. Designet var hans eget, og tingene var i første omgang bare tænkt som gaver til familien.

– En dag tog han dog ind til va-rehuset, Illum, i København og

viste sine malede træengle frem. Til sin store overraskelse gik han derfra med en ordre på et større parti. Og oplevelsen gav ham blod på tanden til at droppe lægedrømmen og starte sit eget firma, fortæller Ellen.

En anden klassiker, som Per skabte i de tidlige år, var den såkaldte bogensehest – en dansk slægtning til de kendte, svenske dalarheste, men med ”sammen-voksede” ben. Siden blev også brugt som skærebrætter og saltkar føjet til sortimentet.

Hjertet sagde stop

Forretningen voksede støt, og det samme gjorde børneflokkene: Ellens søskende Elisabeth, Henrik og Anne-Margrethe er syv, ti og 11 år ældre end hende. Sidst i 1950'erne købte familien en gammel præstegård i Bogense og rykkede til det fynske.

Højholm-figurer i alle deres stadier: Rå, grundmalet første og anden gang og sidst, men ikke mindst færdigmalet

Højholm på nettet

På hjemmesiden hoejholmdesign.dk kan man læse om og se billeder af samtlige produkter fra Højholm Designs nuværende sortiment. Et oplagt sted at kigge, hvis man interesserer sig for dansk design. Der er også en liste over forhandlere samt kontaktoplysninger til den nyslåede direktør selv.

Ellen grundmaler selv figurerne. Og Claire giver af og til en hånd med

Ellen er den yngste af fire søskende. Hendes nuværende familie er af den sammenbragte slags. Da vi kom forbi, var datteren Claire og papsønnen Morten hjemme

– Det er ikke altid let at blive accepteret som tilflytter. Men det hjalp på respekten, når tv kom til byen og interviewede far. Op gennem 60'erne havde Bogense Trækunst, som firmaet hed dengang, ti ansatte. Foruden 40 damer til at male tingene.

– Det forhindrede dog ikke far i at gå konkurs i 1971. Hans kompagnon overtog virksomheden og førte den videre. Men bare tre år efter døde far af problemer med hjertet. Dårligt hjerte er desværre en familievagthed hos os.

– Min mor kom sig aldrig over at miste sit livs kærlighed. Efter hans død gik det stærkt ned ad

bakke for hende, og jeg var kun 11 år, da vi også mistede hende.

– Jeg kom på kostskole i Ringe, og et år efter fik jeg nogle dejlige plejeforældre. Heller ikke de lever i dag. Allerede dengang var de pensionister og oppe i årene. Men det var en god tid, som jeg ser tilbage på med stor glæde.

Som voksen bosatte Ellen sig i Sønderborg, hvor hun blev bogholder i Danfoss. I det sønderjyske mødte hun også manden, der skulle blive hendes ægtemand og far til deres fælles datter, Claire, som i dag er 15 år gammel.

Ægteskabet holdt blot i tre år. Men i 2006 fandt Ellen atter kær-

ligheden i skikkelse af majoren, Torben, fra Fredericia.

– Til at begynde med var vi weekendkærester, men da Danfoss flyttede hele deres bogholderi til Polen, og jeg i den forbindelse blev fyret, var det en passende anledning til at rykke til Fredericia, hvor vi bor den dag i dag, fortæller Ellen, som ved samme lejlighed blev papmor til kærestens to drenge, Morten og Kristian på ti og 14 år.

– Gennem årene har fars gamle firma skiftet ejer flere gange. Jeg har løbende holdt lidt øje med det og ofte nævnt over for Claire, at jeg drømte om at købe det tilbage. Og i maj i år prikkede skæbne mig på skulderen. Jeg drømte nemlig om far. Næste dag tændte jeg computeren og googled Bogense Trækunst.

Et stort øjeblik

På sin skærm kunne en overrasket Ellen nu læse, at firmaets daværende ejer, Hans Ludvigsen, søgte en samarbejdspartner.

– Det viste sig, at det, han reelt ønskede, var at sælge firmaet mod at få lov til at fortsætte som underleverandør. Han drejede nemlig selv samtlige figurer i sin lade – i øvrigt på fars gamle maskiner, som han havde købt.

– Jeg glemmer aldrig den dag, jeg skrev under. Nu havde fars hjerteblod været på fremmede hænder i næsten 40 år. Og jeg måtte lige sidde i et par minutter og nyde øjeblikket. Det var en rigtig god dag, fortæller Ellen.

– I dag får jeg figurerne leveret drejede og pudset fra Hans. Derpå grundmaler jeg dem, hvorefter de bliver sendt videre til de søde, malende damer, som jeg for tiden har en håndfuld af tilknyttet, og som tager sig af pynt, finish og detaljer. Den del af arbejdet er en omstændelig proces, der kræver noget tålmodighed. Jeg tror så-

mænd, jeg selv hurtigt ville få tag på teknikken, hvis jeg skulle. Jeg har nemlig altid haft let ved håndarbejde, glaskunst og den slags. Men det er et spørgsmål om at prioritere.

– Jeg havde en stand på efterårets messe for brugskunst, Formland, i Herning. Og det var fantastisk at se interessen for figurerne. Mange af de besøgende, jeg talte med, kunne huske dem fra deres barndom og blev meget glædeligt overraskede over at finde ud af, at de stadig blev produceret. Jeg udvikler naturligvis løbende på tingene, men jeg bestræber mig på at holde den stil og de farver og linjer, der var fars kendetegn.

– Højholm-legetøj er jo dansk design i lighed med Bojesens aber og elefanter og andet fra samme periode. Derfor holder jeg også fast i, at det skal produceres i Danmark, og at det træ, vi bruger, skal være dansk. For mig er det en del af historien, og det ville være synd at flytte produktionen til udlandet, selv om det økonomisk ville være en god fidus. Men jeg håber selvfølgelig stadig, Højholm Design med tiden kan blive mere end et bi- og fritidsjob, siger Ellen, der arbejder som receptionist på Sygehus Lillebælt 32 timer om ugen.

Om Claire en dag vil overtage familiefirmaet, må tiden vise. Hun har naturligt nok ikke lagt detaljerede planer for sin fremtid. Men hun hjælper gerne til med at grundmale, når hun har tid. Og som hun drillerende fastslår:

– Det med regnskaber er jeg faktisk bedre til end mor! □

Af Johan Isbrand
Foto: Torkel Dyrting

johan.isbrand@familiejournal.dk